

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Opatów na lata 2013-2017r**

za 2014 rok

Opracowanie:
Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie

**Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Gminie Opatów na lata 2013-2017
za 2014 rok**

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie przekazuje sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Opatów na lata 2013-2017r. za 2014 rok .Program przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXXI/227/2012 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 28 listopada 2013r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Opatów na lata 2013-2017, Uchwały Nr VII/45/2015 Rady Miejskiej w Opatowiez dnia 31.03.2015r.

Przemoc jest zjawiskiem zrośniętym na stałe z cywilizacją stworzoną przez ludzi. Przemoc ujmowana zarówno jako indywidualne zachowanie się interpersonalne oraz zjawisko społeczne ma wielopłaszczyznowe uwarunkowania i jest głęboko zakorzeniona w życiu społecznym. Już pierwsze skojarzenia wpływające za słowa przemoc mówią nam o sile, wpływie i zmuszaniu kogoś do czegoś. W istocie zdefiniowanie przemocy nie jest łatwą sprawą. Zjawisko to, bowiem obejmuje swoim zasięgiem całą niezwykle szeroką gamę zachowań i działań o niezwykle zróżnicowanym natężeniu i intensywności oddziaływania. Przemoc w rodzinie jest problemem społecznym-dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego.

Na terenie Miasta i Gminy Opatów przemoc w rodzinie najczęściej stwierdzone jest w rodzinach najuboższych, jest powiązana z alkoholizmem, niskimi dochodami finansowymi na członka rodziny, niskim wykształceniem, małą świadomością społeczną. Problem przemocy w rodzinie od kilku lat narasta, o tym jak wielki jest problem świadczą fakty z życia codziennego. Najlepszą formą zapobiegania przemocy są działania profilaktyczne. W celu zapobiegania i zminimalizowania przemocy w rodzinie tutaj Ośrodek na co dzień współpracuje z organizacjami pozarządowymi i instytucjami działającymi na terenie Miasta i Gminy Opatów.

W 2014 roku z powodu przemocy objęto wsparciem z systemu pomocy społecznej 18 rodzin (pomoc w formie zasiłków stałych , celowych, okresowych, pomoc w formie gorącego posiłku, dożywianie dzieci w Szkołach)

- w ramach swoich kompetencji pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną z rodzinami dotkniętymi przemocą m.in. poradnictwo prawne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych sprawach bytowych, udzielają informacje o przysługujących świadczeniach i formach pomocy, wskazują instytucje zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hotelach ,ośrodkach (w 2014 roku skorzystało 16 osób).
- przeprowadzono 2 interwencje w miejscu zamieszkania osoby - pracownik socjalny wspólnie z dzielnicowym Komendy Powiatowej Policji w Opatowie oraz kuratorem Sądu Rejonowego w Opatowie (jedno dziecko zostało zabrane przez rodzinę, jedno dziecko zostało umieszczone w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Nieskurzowie Nowym).

W ramach przedsięwzięć realizowanych odnośnie działalności edukacyjnej , informacyjnej i szkoleniowej w 2014 roku odbyły się :

- Festyn profilaktyczny z zakresu bezpieczeństwa wraz z dystrybucją materiałów kampanii „ Postaw na rodzinę”
- Festyny rodzinne w okresie wakacji gdzie brała udział społeczność z terenu Miasta i Gminy Opatów
- W Samorządowym Zespole Szkół Nr 1 w Opatowie przeprowadzono warsztaty profilaktyczne :

dnia 4.11.2014r pt. „ W rytmie emocji”, „ Zrozumieć agresję” w zajęciach uczestniczyło 107 uczniów.(trzy warsztaty)

dnia 06.11.2014r pt „ Zanim powiesz tak” uczestniczyło 56 uczniów.(jeden warsztat)

dnia 07.11.2014r pt. „ Zrozumieć agresję”, „Pokonać złość”w zajęciach uczestniczyło 116 uczniów(trzy warsztaty)

dnia 01.12.2014r pt „Pokonać złość”, „ Motywowanie do nauki” uczestniczyło 110 uczniów. (dwa warsztaty).

W sumie zrealizowano 9 warsztatów gdzie łącznie udział wzięło 389 uczniów w klasach II-VI Szkoły Podstawowej oraz I-III gimnazjum .Zajęcia dostosowane były do poszczególnych grup wiekowych. Kształtowały umiejętności rozpoznawania zachowań agresywnych, rozpoznawania własnych emocji. Program zajęć poruszał takie zagadnienia jak różne formy agresji, przemoc, mobbing, autoagresja,cyberprzemoc.Ćwiczenia uczyły rozwiązywania konfliktów, rozładowywania złości, gniewu. Uczniowie zostali poinformowani o konsekwencjach różnych zachowań agresywnych. Podczas warsztatów uczniowie pracowali różnymi metodami m.in: praca w grupach, analiza przypadku, muzykoterapia, gry interakcyjne. Całość zajęć miała na celu kształtować u młodych ludzi takie umiejętności jak zdolność kontrolowania swoich stanów emocjonalnych, podejmowania przemyślanych decyzji, rozwiązywania konfliktów, rozładowywania gniewu.

W dniu 17.VI.2014r. zorganizowano wycieczkę edukacyjną do Bałtowa dla dzieci z rodzin zagrożonych przemocą –liczba uczestników 40- oraz dnia 28.08.2014r do Krajna i na Święty Krzyż- liczba uczestników 40. Organizator i środki finansowane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie.

W okresie 3.02- 15.02.2014r zorganizowano ferie zimowe w Samorządowym Zespole Szkół Nr1 w Opatowie, w Samorządowym Zespole Szkół Nr 2 w Opatowie oraz Opatowskim Ośrodku Kultury w Opatowie łącznie udział wzięło 50 dzieci z terenu Miasta i Gminy Opatów (organizator Dyrekcja Placówek- środki GKRPA w Opatowie).

Jednym z istotnych sposobów działań w zakresie przeciwdziałania negatywnym zjawiskom i ich wpływom na dzieci i młodzież jest właściwa organizacja czasu wolnego, w tym profesjonalna opieka. Rolę taką pełnią świetlice środowiskowe działające na terenie miasta, do których uczęszcza średnio 48 dzieci.

1. **Świetlica Środowiskowa im. Jana Pawła II przy parafii Św. Marcina** prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie w Opatowie. W zajęciach brało udział 36 dzieci z terenu Miasta i Gminy Opatów.
2. **Świetlica „ Nasz Mały Dom” przy Samorządowym Zespole Szkół Nr 2 w Opatowie** prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „ Nasz Mały Dom” w zajęciach brało udział 12 dzieci.

Świetlice podejmują opiekę nad dziećmi organizując im czas wolny po zakończonych zajęciach szkolnych tj. pomoc w nauce, podwieczorek, zajęcia w grupach wg .zainteresowań, pogadanki itp. Dzieci uczęszczające na zajęcia świetlicowe pochodzą z rodzin problematycznych oraz o trudnej sytuacji materialnej. Świetlice mają charakter otwarte dla wszystkich dzieci, które chcą skorzystać z zaproponowanych form działalności.

We współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie, szkołami podstawowymi, kuratorami zawodowymi Sądu Rejonowego w Opatowie- Wydział Rodzinny i Nietletnich, Komendą Hufca ZHP w Opatowie w 2014 roku zorganizowany został wypoczynek zimowy i letni.

Z wypoczynku zimowego skorzystało 29 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych celem m.in.konstruktywnego spędzania czasu wolnego, nabycia pozytywnych zachowań, wskazania obowiązujących norm moralnych i obyczajowych.

Miejsce wypoczynku Murzasichle k/Zakopanego- organizator Komenda Hufca ZHP w Opatowie-środki GKRPA w Opatowie. Z wypoczynku letniego skorzystało 30 dzieci –miejsce wypoczynku Dąbki – organizator Komenda Hufca ZHP w Opatowie (środki GKRPA w Opatowie).

Nadmienia się, iż wypoczynek letni i zimowy organizowany jest rok rocznie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatów na bieżąco rozpowszechnia informacje (broszurki i ulotki) dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, dostarczanie informacji społeczeństwu o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, umieszczenie powyższych informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie

Pomocą prawną i wsparciem objętych było 60 osób doświadczających przemocy w Punkcie Konsultacyjnym dla osób Uzależnionych od Alkoholu i Członków ich Rodzin działającym przy UMiG w Opatowie.

W Urzędzie Miasta i Gminy w Opatowie działa **Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**, który realizuje zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a w szczególności m.in.: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawiskowi, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc. W 2014 roku odbyło się 9 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego oraz 3 grupy robocze. Oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego objęto 79 osób – 49 Niebieskich Kart, przeprowadzono 49 wizyt w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą.

Pomoc dla rodzin dotkniętych przemocą, alkoholizmem (zjawiska, które przyczyniają się m.in. do powstania wśród dzieci niewłaściwych postaw uzależniona m.in. od stopnia uświadomienia samych rodzin o występujących problemach możliwości ich rozwiązania). Wszystkie rodzaje przemocy mogą być niszczące dla dziecka. Zdarza się, że emocjonalne konsekwencje przemocy są dla dziecka bardziej trudne. Przemocy doznają również osoby starsze i niepełnosprawne.

Często jest to temat wstydlivy dla rodzin w związku, z czym ważną rolę odgrywa właściwie prowadzona praca socjalna z rodzinami. Nikt nie powinien być obojętny wobec przemocy. Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie prowadzi szeroko rozumianą pracę socjalną z rodzinami i osobami uwikłanymi w problem przemocy. Pracownicy ośrodka propagują wśród podopiecznych wszelkie dostępne formy uzyskania fachowej pomocy w zakresie walki z uzależnieniami i przemocą domową.

Na tej płaszczyźnie tutaj Ośrodek współpracuje między innymi z Komendą Powiatową Policji w Opatowie, Asystentami rodzin, Pedagogami szkolnymi, Kuratorami Zawodowymi, Punktem Konsultacyjnym, Świetlicami Środowiskowymi dla Dzieci, Szkołami, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. Należy dodać, że inicjatywa we współpracy z instytucjami w większości należy do pracowników socjalnych tutaj Ośrodka.

Niezbędne są dalsze działania mające na celu poprawę sytuacji rodzin zagrożonych zjawiskiem przemocy w rodzinie.